

הבימה
התיאטרון הלאומי
בית תאטרון ופיליפ

הצמדה של אבא

דרמה משפחתית חברתית

מאת
אמנון לוי ורמי דנון
בימוי
רוני פינקוביץ

הצמה של אבא

מאת אמנון לוי ורמי דנון

בימוי: רוני פינקוביץ'
עיצוב תפאורה: טליה אוטולנגי
עיצוב תלבושות: דנה צרפתי
מוסיקה: רן בגנו
עיצוב תאורה: מאיר אלון
וידאו: אריק אביגדור
תנועה: שרון גל

משתתפים:

עזרא ספיר, אבי המשפחה: יעקב כהן
אדל, אשתו: רוני פורת שובל
ויקטור, בנם הבכור: קובי מאור
פרידה, בתם: מיקי פלג-רוטשטיין
אמיר, בנם הצעיר: תום גרציאני
רויטל, חברתו של אמיר:
גאיה שליטא-כץ
ד"ר לוי, פסיכולוג: רותם קינן

מנהלת הפקה: דנה פלסר
עוזרת בימאי: מיכל איזיק
עוזר למעצבת התלבושות: שי אהרון
צלם וידאו: רדי רובינשטיין

עריכת תכניה: רות טון מנדלסון, רמי סמו
צילומים בחזרות: ז'ראר אלון
עיצוב גרפי: סטודיו
עיצוב פוסטר: אור לוי • CREATIVE

המחזה:

למשפחת ספיר (לשעבר ספדייה), יש שלושה ילדים: האחד ויקטור, בן ממושיך, גאוות הוריו, השני אמיר, האינטלקטואל, עוף מוזר לטעמם של הוריו, בן מורד שלמד רפואה סינית ועקר לעיר אחרת, הרחק מהציפיות החונקות של אביו. המשפחה מצפה שאמיר יבוא להתפייס, אבל הוא מעדיף ללכת לפסיכולוג שלו ולנתח שם באופן אכזרי את משפחתו, משפחה מזרחית מודרנית, שבנסיונותיה להשתלב בחברה הישראלית ויתרה על ייחודה. ומנגד, הבת פרידה, שנולדה נכה והוריה מתקשים להשלים עם החריגות שלה. המחזה מתרחש בשבוע האחרון לחייו של האב, החולה במחלה ממארת. אמיר, הבן שהכזיב, מבקש לרצות את האב ולוא פעם אחת, ולוא במחיר שקר גדול שבאמצעותו הוא מצליח סוף סוף להתקרב אל אביו ולהבין אותו. המחזה בודק את דרכה של המשפחה בנסיונה להתערות בחברה הישראלית, המחיר ששילמה על כך והזהות שנותרה לה.

הצגה ראשונה:
31 באוקטובר 2016,
אולם מסקין
משך הצגה:
שעה וחצי ללא הפסקה

The play

The Sapir family (formerly Safdiye) has three children. Victor, the eldest, is the apple of his parents' eye. Amir, an intellectual and a strange bird in his parents' view, is the rebel son who studied Chinese medicine and moved to a distant city to get as far as he could from his father's suffocating expectations. The family expects Amir to come home to make peace, but he prefers to go to his psychologist where he brutally analyzes his family, a modern Sephardic family who has sacrificed its uniqueness in its efforts to assimilate into Israeli society. Frieda, the daughter, was born handicapped and her parents find it difficult to come to terms with her disabilities. The action takes place during the final week of the father's life, who is terminally ill. Amir, who never lived up to the family's expectations, wants to find favor with his father, if only once, even at the cost of an enormous lie by means of which he finally manages to get close to his father and understand him. The play examines the efforts of a family to assimilate into Israeli society, the price it has to pay, and its consequent identity.

FATHER'S BRAID

BY Amnon Levi and Rami Danon

Directed By: **Ronnie Pinkovitz**
Set design: **Talia Ottolenghi**
Costume design: **Dana Zarfati**
Music by: **Ran Bagno**
Lighting design: **Meir Alon**
Video: **Arik Avigdor**
Movement design: **Sharon Gal**

Production Manager:
Dana Plesser
Assistant director:
Michal Isaak

The Cast:

Ezra Sapir, Head of the family: **Jacob Cohen**
Adele, his wife: **Rubi Porat Shoval**
Victor, their eldest son: **Kobi Maor**
Frida, their daughter: **Micki Peleg Rothshtein**
Amir, their youngest son: **Tom Graziani**
Revital, his girlfriend: **Gaia Shalita Katz**
Dr. Levin, psychologist: **Rotem Kainan**

Program Editors:
Ruth Tonn Mendelson
Rami Semo
Rehearsal Photography:
Gerard Allon
Program Design:
Nutelstudio

Length: 1 hour and 30 minutes,
with no interval
Opening: 31st October,
The Meskin Theatre

האקדה של אבא | אמנון לוי

אבא שלי פחד מביורקרטיות, פחד משוטרים, ורעד מפחד מכל סממן של סמכות או שלטון. לכן היה הדבר תמוה וגם בלתי מובן, כאשר החליט להתמודד עם כל אלו ביחד, ולהגיש בקשה רשמית לרכישת אקדה. הגיש בקשה, עמד בתור, הסתכל לקציני משטרה בעיניים, קיבל את האישורים הנדרשים, ורכש אקדה. גם אני גדלתי על מסורת ביל קרטור, והייתי שמח לספר פרטים על האקדה, סוג, קוטר, מספר כדורים, אבל אני לא מבין בזה, ואבא שלי לא סיפר. כנראה סתם אקדח שחור. רק פעם אחת הזדמן לי לראות אותו מקרוב, כי ביתר הזמן היה אבי מחביא אותו מפנינו. למה בכלל קנה את האקדה, לא ברור, אבל אחרי שקנה אותה, פיתח כלפיו סלידה, הסתיר אותה, סרב לדבר עליו. עברו כמה חודשים ונדמה היה שהוא חושש יותר מהאקדה, מאשר מתוקף אפשרי. זה לא ממש מפליא, כי אבא שלי היה פחדן די גדול. ברור לי שהקורא החשדן בטוח כבר כי האקדה הסתמי שהונח כאן בפסקה הראשונה, יידה בפסקה האחרונה. הוא לא יידה. בלי ששום כדור יצא מלועו – יהפוך האקדה את אבא שלי לגיבור גדול בכל השכונה שלנו.

כל העניין קשור באחותי הצעירה. בגיל 28, בלי סימנים מוקדמים, הלך בעלה לעולמו והותיר אותה לבד עם שני ילדים קטנים מאד. לזמן מה עברה אחותי לגור עם הוריי, הם סעדו אותה, טיפלו בה בשעתה הקשה, וניסו לקנות לה דירה לידם. עברה שנה, ואבי הצליח לאתר דירה בשכונה, ולקנות אותה. במאמץ נוסף הצליח למכור את הדירה הישנה של אחותי. שתי העסקאות היו אמורות להקל עליה מאד.

הייתה רק בעיה אחת: שבוע אחרי החתימה על החוזים, התברר שהדייר של אחותי לא חולם לעזוב את הדירה. טוב לו שם. אשתו רכשה חברות במקום, הוא עצמו הפסיק לשלם שכר דירה, ונוכח לדעת שאין בכוחה של אחותי לעשות לו כלום. פניה למצפוני שמדובר באלמנה צעירה, לא הניבה תוצאות. גם לי יש בעיות בחיים, נאנח הדייר, ואני לא מעיק עליכם איתן. חוץ מזה, התרתה, אין לי לאן ללכת.

ככל שעברו הימים והאיש התמיד בהתעקשותו, התבררו ממדי התסבוכת. אי אפשר יהיה למכור את הדירה בלי שהוא יצא ממנה, ואי אפשר יהיה לקנות את הדירה השנייה, בלי למכור את הראשונה. בשני המקומות תאלץ אחותי לשלם קנס כבד על ביטול העסקה. אבא שלי איש חרדתי בלי שום קשר, לא ידע את נפשו. מה עושים?

בוקר אחד קמנו והוא לא היה בדירה. צלצלנו לחנות שלו, והוא לא היה שם. חיפשנו אצל חברים, מכרים, מקומות אפשריים, הוא לא היה בשום מקום. בצהריים, רגע לפני שהלכנו למשטרה, הוא הגיע. שקט, מכונס בתוך עצמו, נושא שקית ניילון ביד, כשבתוכה חבילה. הוא נכנס לסלון, הוציא את החבילה מתוך שקית הניילון, והניח אותה על הספה. לעינינו נגלתה חולצת פלאנל ישנה, משומנת כולה, שעטפה בתוכה את האקדה. אבי בדק אותה ברפרוף, הטמין אותה מחדש בין קפלי החולצה, העיף אותנו מהחדר, החביא את האקדה היכן שהחביא, ויצא אלינו. הוא התיישב, ביקש קפה, ותוך כדי לגימה איטית אמר שהבעיה נפטרה. האיש עזב את הדירה. אמא שלי שאלה איך זה קרה. אבא שלי אמר שהוא פשוט דיבר אתו. אמא שלי לא אהבת שמתחמקים ממנה, ולכן שבה ושאלה היכן היה כל הבוקר, אבא שלי ענה שהיו לו סידורים.

עברו יותר משבועיים עד שדלפו כל הפרטים על מה שהתרחש שם בדירת אחותי. אבא שלי סיפר לאמא שלי, היא ניסתה לשמור את הדברים לעצמה, וגם הצליחה בכך לא רע במשך חצי יום, עד שנשברה והתחילה במבול של פרטים מצמררים.

די מהר התבררה התמונה הבאה. אבא שלי לקח את האקדה והלך לדירת הדייר. הוא הפתיע אותו בבוקר, לבדו בדירה. האיש פתח את הדלת, וכשראה במי מדובר, ניסה לסגור אותה, בטענה שאין על מה לדבר. אבא שלי שם רגל ואמר שהוא לא בא לדבר. הוא נכנס, התיישב על הספה, הוציא את האקדה מתוך חולצת הפלאנל, ואמר לדייר שהוא בא להרוג אותו. הגעתי למסקנה, הסביר, שאתה רציני, אתה באמת לא תעזוב פה מיוזמתך, ופרוש הדבר שהבת שלי לא תוכל למכור את הדירה, לא תוכל לקנות דירה חדשה, והיא עלולה למצוא את עצמה ברחוב. אני שקלתי את העניין בכובד ראש והחלטתי שאני מעדיף להרוג אותך, ולשבת בכלא, מאשר לראות את הבת שלי והילדים שלה ברחובות. אז הנה באתי לכאן, מצטער שעליל לעשות זאת, אבל מה לעשות, אין פתרון אחר. תתכונן אדוני, אני עומד להרוג אותך.

אבא שלי גמר לדבר, הדייר היה טיפה המום. הרצינות והעצב של אבי גרמו לו לחשוב שלא מדובר כאן במהתלה. האיש המופנם שלפניו, שמולל את האקדח בידיו כאילו היה מחרוזת תפילה, עשה רושם של מי שבאמת מתכוון למה שהוא אומר. אחר כך התעשת. וביקש מאבא שלי שבועיים כדי לעזוב את הדירה. אבא שלי חייך בעצב ואמר שמאד היה רוצה להיענות לו, בגלל שככה היה נמנע הצורך להרוג, אבל אלף הוא לא מאמין לאף מילה שלו, ובית, צריך את הדירה פנויה עוד היום. אין ברירה, אני חייב להרוג אותך, תתכונן. הדייר נכנס ללחץ. בחייך, תהיה הגיוני, אני לא יכול לעזוב מהיום להיום, התחנן. נכון, הסכים אבא שלי, ולכן אין ברירה, רק להרוג אותך. אל תחשוב שלי זה קל, בחיים שלי לא הרגתי אפילו זבוב.

זה נמשך ככה עוד כמה דקות עד שהדייר העלה רעיון. הוא יכנס את כל חפציו לחדר אחד בדירה, ויפנה את כל יתר חלקיה. אבא שלי הסכים, בתנאי שזה יעשה עכשיו, לנגד עיניו. הוא התיישב מתוח על קצה הכורסא, האקדח בידיו, וצפה בדייר גורר חפצים לחדר אחר. כשגמרו, שלף אבי מנעול חדש שהביא אתו, התקיין אותו בדלת במקום המנעול הישן, ונעל את הדירה. אחרי יומיים פינה הדייר את חפציו למחסן.

הרבה שנים דיברו על הסיפור הזה אצלנו במשפחה. כולם דיברו חוץ מאבא שלי. זמן קצר לפני מותו שאלתי אותו מה היה עושה, לו הדייר היה מסרב לצאת. האם באמת היה הורג אותו. הוא חייך ושאל, "מה אתה חושב?" שנה אחרי מותו נקלעתי בעצמי למצב דומה. דייר השתלט על הדירה שלנו, לא שילם שכר דירה, וכשרצינו לחזור לגור בדירה, סרב לפנותה. שלושה חודשים התחננו בפניו, והוא סרב לצאת. לבסוף הסכים לעזוב, בתנאי שנחתום על הצהרה שאין לנו שום תביעות ממנו. האיש השאיר חובות של חצי שנה, טלפון, חשמל, מים, גז, ועד הבית, וכמובן שכר דירה. היה מתסכל להיענות לבקשה שלו, אבל לא הייתה ברירה. מה נלך לבית משפט?

מושפלים וחסרי אונים נכנסו לדירה הריקה שהשאיר, וניסנו לשכוח אותו. לא הצלחנו. הידיעה שהרמנו ידיים ונכנענו לתכתיב של בריון – אכלה אותנו. אחרי שבוע התקשרה אשתו. בקול מתנצל אמרה שהיא שכחה משהו בדירה. על החבל, במרפסת, היא תלתה ליבוש את הנעלים של הילדה שלה. היא יכולה לקפוץ עוד רבע שעה לקחת אותם?

"בחיים לא תראו עוד את הנעליים האלו" שאגתי וטרקתי לה את הטלפון.

הדיון הציבורי בישראל נשען באופן מסורתי על אבחנה בין שתי צורות שיח שלכאורה אינן נפגשות: השיח העדתי והשיח הלאומי. השיח העדתי נתפש כשיח פנים-יהודי המתארגן סביב החלוקה בין "אשכנזים" ל"מזרחים"; השיח הלאומי נתפש כשיח כלל-יהודי המתארגן סביב החלוקה בין יהודים ללא יהודים. המידור המפריד בין השיח העדתי לשיח הלאומי ומציג את העדתיות והלאומיות כשתי קטגוריות נפרדות, ליווה את הציונות מראשיתה... ל"חלוקת עבודה" זו שותפים הן מי שמכונים היסטוריונים/סוציולוגים מסורתיים והן אלה המכונים חדשים. כך למשל, כאשר ההיסטוריון בני מוריס מנתח את לידתה של בעיית הפליטים הפלסטינים הוא אינו מזכיר את הקשר בינה לבין היהודים יוצאי ארצות ערב, למרות הרלוונטיות העצומה של האחרונים להבנת סוגיה זו (מוריס 1991). כאשר האנתרופולוגים מנתחים את מורשת יהודי המזרח (דשן ושוקד 1984) וההיסטוריונים - את גלי ההגירה של יהודים-ערבים, הם עוסקים בשאלות אלה כבסוגיה אתנית הנפרדת (לכאורה) מן השאלה הלאומית או השאלה הערבית...

ההיסטוריוגרפיה הישראלית מבוססת איפוא על מערכת מיון תרבותית המתעלת את צורות השיח העדתי והלאומי במסלולים נפרדים. חלוקת עבודה זו מחוללת דה-פוליטיזציה של סוגיית היהודים-הערבים, מגדירה אותה כסוגיה "עדתית" (כלומר כסוגיה אתנית פנים - יהודית) ומסכלת את האפשרות לתאר את ההיסטוריה המזרחית בהקשרה הכולל.

באופן דומה ממולכד הדיון בזהות המזרחית בין עמדה מהותנית (אסנציאליט) של זהות המיוחסת ל"מזרחים" עצמם, למנטליות ולתרבות שלהם לבין עמדה ניאו-מרקסיסטית של מעמד הרואה ב"מזרחיות" תופעה מעמדית מתוצרת כחול לבן, שנקבעה על ידי שוק העבודה, מקום המגורים והגישה לחינוך... שתי העמדות מציגות את "המזרחיות" מתוך הנגדה ל"אשכנזיות" ובכך מחמיצות את העובדה שמזרחיות, כמו אשכנזיות, היא אתר עם שוליים רחבים, חוסר עקביות, חוסר רציפות ופנים רבות.

יש יהודים ויש יהודים

בנובמבר 1942 הציג בן גוריון במכון לחקר הכלכלה ברחובות את תכניתו להעלאה מיידית של מיליון יהודים. כשעשה זאת הוא סימן את תחילתו של שיח שהתמקד ביהודי ארצות האסלאם, שהיו נפקדים-נוכחים של העשייה הציונית עד אז. ההתארגנות הלאומית היהודית מקורה באירופה והגותה המדינית היא אירופית... שלמה אבינרי, העוסק במקורות האינטלקטואליים של התנועה הציונית, אינו מזכיר אף הוגה מזרחי כבעל השפעה על התגבשותה של הציונות...

הפעילות הציונית שהתקיימה בכל זאת בארצות המזרח לא קיבלה מעולם ביטוי של התארגנות לאומית עצמאית, אלא הייתה נגזרת של פעילות אירופית... גם הקהילה הספרדית הקטנה שחיה בפלסטין/א"י במשך דורות רבים נשארה ברובה מחוץ לפעילות הציונית...

במהלך מלחמת-העולם השנייה, ככל שנתבררה עובדת ההשמדה ההמונית באירופה הועברה נקודת המבט של התנועה הציונית בהדרגה אל היהודים בארצות האסלאם כמאגר רלוונטי להגירה. בשנת 1942 הציג בן-גוריון לפני מומחים וראשי היישוב תוכנית הידועה כ"תכנית המיליון", להבאת מיליון יהודים לארץ-ישראל. "במדיניותנו הציונית נתבעת עכשיו תשומת לב מיוחדת לקיבוצים היהודיים בארצות ערב.

אם יש גלויות שעלינו לחסל אותן בדחיפות הנמרצה ביותר על ידי העברת היהודים שבהן למולדת – הרי אלו גלויות ערב: תימן, עיראק, סוריה, מצרים וצפון אפריקה, לרבות יהדות פרס ותורכיה. מה שעובר עכשיו על יהדות אירופה מחייב חרדה מיוחדת לגורל הגלויות במזרח התיכון ... זהו סימן של כשלון רב לציונות שעדיין לא חיסלנו את גלות תימן. אם לא נחסל גלות עיראק בדרך ציונית – יש סכנה שהיא תחוסל בדרך ההיטלראית.

תוכנית המיליון הכניסה את יהודי ערב בפעם הראשונה לדיון הפוליטי של מוסדות היישוב כקטגוריה מהותית אחת (שכונתה "ספרדים", "עדות מזרח", "מזרחים", תלוי בהקשר ובזמן). אחד המאפיינים הבולטים בתוכנית שהציג בן-גוריון הוא ההפרדה בין יהודי אירופה ליהודי ארצות האסלאם. המתכננים הציעו לרכז את העולים בקבוצות לפי ארצות מוצאם בנימוק הפונקציונאלי שסידור זה יקל על הובלת העולים ועל סדרי קבלתם במחנות. למרות שהתוכניות התייחסו לשטח מחנה המעבר, היתה להן השלכה גם על המרחב המדינתי. ההפרדה כללה מחנות עולים ליהודים מאירופה, בהם ישוה עד לשלושה חודשים, ומחנות מעבר להתיישבות בנגב עבור עולים מארצות האסלאם לתקופה של שנה עד שנתיים. במילים אחרות, הפוליטיקה הסרגטיבית של עיירות הפיתוח עוצבה בשיח הציוני יותר מעשר שנים לפני שהתופעה של "פיזור אוכלוסין" התרחשה בפועל. פוליטיקה מרחבית סרגטיבית זו סתרה הגיון אחר של המדינה והוא הגיון כור ההיתוך. החלוקה הגיאוגרפית על פי אתניות הבנתה את המזרחיות כגורם מחולל משמעותי וגם כבעיה במבנה של החברה הישראלית מאז ועד היום.

על רקע "רוח הזמן" שביטאה ועיצבה תוכנית המיליון, ותוך חידוד סוגיית ההגירה מארצות האסלאם, התקיימו בשנים 1942 ו-1943 דיונים במוסדות היישוב להגברת הפעילות הציונית באותן ארצות... רוב חברי הנהלת הסוכנות חלקו על עמדתו של בן-גוריון בדבר הדחיפות בהבאת היהודים מארצות האסלאם. הערך המוסף של יהודי ארצות ערב נתפש כערך כמותי-אינסטרומנטלי אשר יביא אמנם לחיזוקה הדמוגרפי של הלאומיות הישראלית, אולם בו בזמן יביא גם להפחתה ב"ערכה האיכותי" (צמחוני 1989).

דה ערבזיציה

על-מנת להכליל את היהודים-הערבים בפרויקט הלאומי היה עליהם לעבור תהליך של דה-ערבזיציה, טיהור של היהודי הערבי מערביותו... דה-ערבזיציה זו הוצדקה אמנם בדיבורים על מודרניזציה וקידמה אולם לא הייתה זו ה"פרימיטיביות" או ה"מסורת" של היהודים-הערבים שאיימו על הלאומיות הציונית, אלא הערביות המודגשת שלהם... כפי שהבהיר זאת שמעון בלס: "תרבותם של יהודי המזרח היא תרבות ערבית, תרבות האזור שבו אנו חיים, אלא שעובדה זו, שוודאי לא נעלמה מעיני מקבלי ההחלטות, עמדה בסתירה לתפישה האידאולוגית של ההנהגה הפוליטית". העבר הערבי של יהודי המזרח איים לפגוע בלכידותה של האומה הישראלית ההומוגנית לכאורה ולטשטש את קו הגבול ההכרחי בין יהודים לערבים. כפי שאמר בן-גוריון: "אנו לא רוצים שישראלים יהיו ערבים. חובה עלינו להיאבק ברוח הלבנט אשר משחית יחידים וחברות" (Shohat 1988:6). גישת המודרניזציה, ששימשה כתיאוריה אקדמית וכפרקטיקה מדינתית, גרסה שהאוכלוסייה היהודית מארצות ערב הינה אוכלוסייה טרום-מודרנית מבחינה תרבותית וטכנולוגית וכי יש להכשיר אותה במסלול התפתחות מיוחד על מנת שתוכל להשתלב בפרויקט הציוני המודרני.

גישה זו שימשה רציונל מרכזי ליצירת "ציבור הומוגני" לא ערבי. היא ניזונה מניגודים בין מודרניות למסורת, בין מתפתח למפותח, בין טכנולוגיה לפרימיטיביות ובין פרודוקטיביות לטיפוליות. גישת המודרניזציה העניקה גושפנקה פסבדו-מדעית ללאומיות החילונית המערבית של האומה היהודית הישראלית ולתהליכי הדה-ערבזיציה של היהודים מן המזרח ויצרה היררכיה חברתית לגיטימית שבראשה ניצבו נציגיה המובהקים של הלאומיות החילונית, אשכנזים ציונים מתנועת העבודה...

יהודי המזרח שיתפו פעולה עם פרויקט הדה-ערבזיציה הישראלי בשל מעמדה השלילי של הערביות בתרבות הישראלית-הציונית, מעמד שנבע הן מן העמדה האוריינטלית של המהגרים האירופים והן בשל העימות הציוני-הפלסטיני על הארץ. בני הדור השני של המהגרים אף שאפו להיפטר במהרה ממסמני הערביות של הוריהם (למשל: Regev 2000). אולם זיקתם של המהגרים לעברם הערבי לא הייתה יכולה להימחק לגמרי. כל כמה שזו הוכחשה, הן על ידי המהגרים עצמם והן על ידי הממסד והציבור הישראלי הוותיק, המשיכה זיקה זו לסמן את המזרחים כ"טיפוס סימבולי" המסמן את קו-הגבול בין היהודי הלאומי לבין הערבים שמסביב. תהליך הדה-ערבזיציה, שנועד לעמעם את הדמיון בין ערבים למזרחים – שהיו ערבים בתרבותם ויהודים בדתם – אשרר הלכה למעשה את "אחרותם האתנית" של המזרחים.

מתוך הספר "היהודים הערבים – לאומיות, דת ואתניות", הוצאת עם עובד/ ספריית אפקים, 2003

הילדים / ג'ובראן חליל ג'ובראן

ילדיכם אינם ילדיכם
כי פרי געגעני החיים אל עצמם:
באים המה דרככם אך לא מכם,
חיים עמכם אך אינם שויכים לכם.
תנו לילדיכם את אהבתכם
אך לא את מחשבותיכם,
כי להם הגיגיהם.
נזקם ישכן בבתיכם, אך לא נשמתם
כי נשמתם מסתופפת בכית המחר -
שם לא תוכלו לבוא אף בחלומותיכם.
אפשר לכם לחפץ להיות כמותם,
אך אל לכם לעשותם כמותכם,
כי החיים פניהם קדימה לא אחר,
והם לא יתרכקו על האתמול.

על מה המחזה?

אמנון: על המלכודת של הציפיות בין הורים לילדים, מלכודת נוראה שכנראה אף אחד לא נמלט ממנה. המחזה מספר את סיפורם של אב ובן שלכל אחד מהם יש ציפיות מהשני, לכל אחד מרירות ואכזבות, שמסתירות אפילו מעיניהם שלהם את האהבה הגדולה שקיימת ביניהם. **רמי:** תוך כדי תהליך הבימוי של ההצגה גיליתי שהמחזה נע סביב הציבור מחדש של בן מורד עם אביו. גם השאלה מי מהילדים אהוב ביותר על ההורים, היא שאלה מנקרת. לא תמיד כהורים, אנחנו מודעים להעדפה שלנו לגבי אחד הילדים, אבל ההעדפה הזאת קיימת. והמחזה מטפל גם בנושא הזה.

עלילת המחזה מתרחשת במשפחה מזרחית. זה יכול היה לקרות גם במשפחה אשכנזית?

אמנון: זה לא מחזה אתני. הרקע, התפאורה היא מזרחית, אבל הבסיס הוא אנושי כללי. יש אולי שינויי טונים, צבעים, שפה. אבל הבסיס הוא אותו בסיס. המחזה הוא לא על מה אבא מזרחי רוצה עבור הבן שלו, אלא על עצם הרצון שמוביל למבוי סתום, לפיצוץ ולאכזבה, שהיא כמעט מולדת. אז למה זה בכל זאת במשפחה מזרחית? התשובה פשוטה, כי זה מה שאנחנו מכירים. כשכתבנו את שיינדלה שאלו אותי איך זה ששני גברים חילונים מזרחים כותבים מחזה על נשים חרדיות אשכנזיות? הפעם כתבנו על עצמנו.

רמי: משפחה זה משפחה. המחזה יכול להתרחש בכל משפחה שיש בה פרובלמטיקה לא פתורה בין בן לאב. אפשר להגיד את הדברים הבנליים על המשפחה המזרחית, כמו האוטוריטה של האב, כבוד המשפחה, ההתכנסות המשפחתית, השולחן המשפחתי, קבלת הדת בצורה מסורתית ולא יראתית. מעבר לדברים האלה אני אצטט את דוד גרוסמן, שאמר: "משפחה זה השואה הקטנה שלנו". המשפחה המזרחית הספציפית הזאת של המחזה נושאת על גבה, או בקרבה, נכות שמתבטאת בדמותה של פרידה, האחות הצולעת והנכות הזאת היא סוג של מטאפורה למוצא המזרחי. כמה שינסו למחות את הצליעה, או את המוצא, כדי לשרוד כדי להצליח, לא יצלח. המזרחים היו חייבים לקבל על עצמם את דין החברה האשכנזית השלטת. בני הדור השני חיים על קו תפר מאד דרמטי. הם מצד אחד לא שייכים לבית אבא, ומצד שני הם מנסים לבנות לעצמם איזה זהות חדשה, אחרת. הם לא ממשיכים לחיות לפי אותם קודים בנליים שהזכרנו לעיל.

אז זה ממש מחזה אוטוביוגרפי?

אמנון: יש משהו מאד מתעתע בביטוי אוטוביוגרפי. כי מצד אחד כל כותב בסופו של דבר כותב על עצמו. מצד שני, אתה לוקח את זה לכיוונים שלא קרו לך אישית, אולי למקום שהיית רוצה שהדברים יקרו, או לחילופין, אולי לסייט שלך. אתה לוקח חוויה אישית, שבאמת נולדה אצלך, ומסיע אותה למקום אחר, הזוי, ובסופו של דבר בודק, כאילו במעבדה, איך החוויה האישית שלך הייתה יכולה להתקיים בתנאים אחרים.

רמי: המחזה מכיל הרבה מאד רכיבים אוטוביוגרפיים. אבל הוא לא מחזה דוקומנטרי מבחינת השתלשלות האירועים. אבל ישנו בהחלט הבן המורד, שהחליט לבנות לעצמו מסלול בניגוד לתביעות האב. והפיסם שמתקיים במחזה התקיים מבחינתי לאחר מותו של אבי. לכל אחד מאתנו יש מטען של חומרים דרמטיים קשים מנשוא. הבחירה שלי להתמודד איתם היא באמצעות התיאטרון.

הנושא של המזרחיות מלווה אותך כל החיים?

אמנון: לא. אבל הוא מלווה אותי יותר ויותר. למעשה, ככל שאני מתבגר אני מרגיש יותר ויותר מזרחי. המזרחיות אצלי היא המשפחה שאליה נולדתי. כשאני אומר שאני נעשה יותר מזרחי אני מתכוון שאני נעשה יותר מחובר אל הילדות שלי, אל המשפחה שלי, לטעמים מכל הסוגים, מטאפוריים ולא מטאפוריים, שטעמתי בילדותי. יש בזה גם משהו הגיוני. כשאתה צעיר אתה רוצה לעוף הרחק מהקן שבו נולדת.

הולך ככה: אנחנו מדברים, אחר כך אני יושב ליד המחשב וכותב ורמי יושב לידי ומוחק. הרבה פעמים אני משתמש בעובדה שהוא שחקן ובמאי ואני כותב טקסט ואומר לו: עכשיו תשחק את זה. והא משחק את זה.

כתיבה אצלנו היא לא דבר סטרילי. רמי ואני מדברים. אשתי באה ואומרת את דעתה. תוך כדי זה הילדים שלי מפריעים לנו. וככה זה מתבשל. אני לא מתבודד במדבר כדי לכתוב את המחזות.

רמי: הנאה גדולה לכתוב ביחד. אני חושב שבמשך השנים המזיגה והשוני בינינו חיים בהרמוניה. גם

מזיגה וגם שוני. בעקרון, אמנון הוא זה שיושב מול המחשב וכותב ואני רכון לצידו ושותף לכל מילה, לכל מחשבה, לכל כיוון של סצינה. הרגעים המעניינים זה כשיש בינינו ויכוח, השחקן שבי קם ומשחק את הסצנה ומוכיח לו שזה כן יכול להיות. ואמנון תמיד אומר: תשמע, לא הייתי מאמין.

איך הגעתם לתיאטרון, שניכם ביחד וכל אחד לחוד?

אמנון: נגררתי לתיאטרון על ידי רמי. הוא ראה אותי בטלוויזיה מדבר על חרדים וקרא כתבות שלי בעתון, וצלצל אלי.

לא הכרנו קודם לכן, זה היה לפני 18 שנה, ורמי אמר לי, בוא נכתוב מחזה יחד. אמרתי לו אבל אני לא יודע לכתוב מחזות. אז הוא אמר לי שאף אחד לא נולד יודע. ומאז אנחנו יחד. וזה עובד וזה מאד נעים, כי כל אחד מאתנו חושב אחרת.

רמי: תיאטרון וקולנוע היו מאז ומתמיד חלום, פנטזיה. מילדות. זה היה בשבילי סוג של בריחה. ובבית הסתכלו על זה בעין לא נכונה, לא הולמת. כצאצא של הרמב"ם נועד לי עתיד של רב, שליח-ציבור, אז הפכתי לשליח ציבור מכיוון אחר.

ואתה עף ועף וממצה את המעוף שלך ובאיזה שהוא שלב אתה אומר: טיילתי בשמים אבל יש לי קן והוא שלי ושם ביתי ושם זה המקום שלי. למשל בשנים האחרונות, במודע, התחלתי להכניס בבית בשיחות עם המשפחה ביטויים בערבית ששמעתי בבית. פתגמים, מילים שקשה לתרגם. ואני לא יודע ערבית, שהייתה השפה המדוברת בשכונה ועם הסבים. אמי ז"ל, כשהיתה באה אלינו, היינו עומדים במטבח ביחד ומבשלים שעות מאכלים שאני מאד אוהב. רצייתי שהיא תלמד אותי להכין אותם. זה גם איזה חיבור ביני לבניה וגם איזה התרפקות מסוימת

על הילדות, על הבית. כבר אכלתי בחיי סושי ואוכל סיני ותאילנדי וצרפתי ואיטלקי ואמריקאי ועכשיו אני רוצה לעמוד במטבח וללמוד לעשות כמו שצריך לאחאם בעג'ין (בשר בבצק).

רמי: אני חושב ש בשלוש השנים האחרונות המודעות החברתית שלי התפתחה, נחשפתי לעולות חברתיות שנבעו מהמוצא המזרחי. קשה לי להצביע על דוגמה של איזה שהוא סוג של אפליה לגבי, אבל מעולם לא התכחשתי למוצא שלי, אני בעצם נמצא מתחת לאותה מטרייה שאחרים מפגינים

בשמה, או נאבקים עליה. אני ניסיתי במסגרת עבודתי ליישם את זה על הבמה, או בטלוויזיה: תיקון חצות, רעולים, חצוצרה בואדי ועוד ועוד. המזרחיות בפירוש מלווה אותי. שפת התיאטרון מאלצת אותי להתמודד עם הנושא המזרחי ולהאיר אותו מדי פעם מזוויות שונות.

"הצמה של אבא" הוא המחזה השלישי שכתבתם יחד, איך זה לכתוב ביחד?

אמנון: למעשה אני לא יודע איך כותבים לבד. זה

הצמה שנגזרה והצמה שנשארה: על מוטיב הצמה בהצגה "הצמה של אבא" | מיכל בר יוסף-כספי

ההצגה "הצמה של אבא" מעלה שאלות הנוגעות בעדתיות, בקולוניאליזם, במסורת, במקומה החברתי של המשפחה וברצון להיות "כמו כולם", קונפורמיות מערבית-אשכנזית, ביחסים שבין הורים לילדיהם וביחסי אחים. בהצגה, באופן מפתיע ובניגוד לשמה, יש צמה דווקא לבן. צמה זו עומדת במרכז קונפליקט בין-דורי, הבן מטפח צמה סינית כחלק מתפיסת עולם שמתריסה נגד ערכיו של האב. במהלך ההצגה מתברר שצמתו של האב היא צמה אותה אולץ לגדל בילדותו כחלק מאמונה עממית שכך לא יוכל מלאך המוות לפגוע בו. יחסו של האב לצמת הבן ולצמתו הוא, הוא יחס אמביוולנטי, המניע את יכולתם של השניים להתפייס בסופו של דבר. המילה "צמה" מופיעה כאמור בשם ההצגה ככותרת אשר ניתנה לה ומטעינה במשמעות את הצמות המופיעות בהצגה: הצמה הסמיוטית, זו המופיעה על עורפו של הבן וצמתו הגזורה, הבלתי נראית של האב. צמתו של הבן אמיר, היא המרכזית מבין שתי הצמות המדוברות בהצגה, לכן היא זו הנמצאת על הבמה והיא המשקפת המידית של הקונפליקט, הפערים והמרחק בין האב עזרא לבנו אמיר. בראותנו את האב על הבמה, אנו רואים שהוא טוול צמה. פער זה מזמין אותנו להשלים את החסר, ולנסות להשתמש בדימוי זה. היכן היא צמתו של האב? ומה הקשר בין דמות הבן ודמות האב? אולי ייחשף עבר מסוים אצל האב? האם אמיר עצמו יהפוך לאב? האם אמיר יקריב צמתו, יחתוך אותה ויעניקה לאביו הגוסס, כמטאפורה להתפייסות ביניהם? ואולי המילה "הצמה" יכולה להתפרש גם במובנה האחר, כלומר התייחסות פונולוגית בלבד, לצליל צמה – צמא – צימאון לאבא, אמיר צמא לאב שינחה אותו, הוא לא מקבל את דרכו של אביו ויוצר לעצמו אב רוחני חדש בדמות צמתו שלו, הרוחניות הסינית ודרך החיים המתחברת אליה. מכיוון שהתיאטרון מציג קונפליקטים ורצוי תוך יצירת מתח ועניין בקהל, הבחירה בצמה כדימוי מרכזי ושם להצגה, מאפשרת להכיל בתוכה את הסיבוך, הקונפליקט, והקשר המורכב שבין הבן לאב. הצמה בכותרת ההצגה, מרמזת על כך שקיים סביבה עניין כלשהו, היא משקפת תהליכים פנימיים של הבן, של האב ושל מערכת היחסים המורכבת ביניהם.

צמת הבן – צמת האב

הבן אמיר בחר לגדל צמה. צמה זו מייצגת ומעצימה מערכת היחסים והקונפליקט בינו לבין אביו, עזרא וכל אשר הוא מסמל עבורו. הצמה, מבחינתו של אמיר, היא אובייקט המרחיק ומבדיל אותו מאביו וממשפחתו. היא מסמנת את אופיו המרדני ובחירתו בהגשמה עצמית אל מול הדבקות במסורת. הצמה כאייקון תשנה את משמעותה ואולי אף תתיר את הקונפליקט ברגע שתתגלה הצמה המקבילה לה, צמתו של עזרא האב. כאשר מופיעה הצמה של האב, היא אינה נוכחת או מתחברת לצמה הפיזית הקיימת על הבמה – זו של אמיר. הקהל נתבע להשלים מדמיונו כיצד נראתה צמה זו. ממשותה של צמה זו על כל מה שהיא מייצגת היא ממשות אבודה, כזו שהייתה ואיננה. צמה זו מסמלת מסורות שכפי שמתברר אבדו מן העולם. יחד עם אבדן זה, נבנית האמביוולנטיות ביחסו של עזרא לצמה הנוכחית, המוחשית עד מאוד של בנו.

נתבונן בצמתו של האב ומלחמתה במלאך המוות. צמתו של עזרא היא הצמה שבכותרת המחזה ושמתגלה רק כאשר עזרא מספר עליה לחברתו של אמיר, רויטל (אמיר נוכח בחדר): "...ואז כשנולדתי, היא [אמו של עזרא] נדרה נדר שהיא לא תספר אותי, פחדה שגם אני אמות לה. גידלה לי צמה. והוא ממשיך: "מיד אחרי הלידה עשו טקס כאילו אחת השכנות ילדה אותי והיא אמא שלי באמת. ואמא הייתה נותנת לי סטירה אם קראתי לה אמא." הצמה של עזרא חושפת קונפליקטים לא רק בין האב והבן אלא גם בין האב לאמו ובין לסביבתו. גידול הצמה מאלצת את עזרא לעצב לו זהות גברית בתוך זהות מינית כפויה ולהילחם עליה.

בלבל את המלאך המוות

גידול הצמה היא חלק מטקס שמטרתו היא לבלבל את מלאך המוות. טקס זה הוא טקס מוכר בעדות ישראל, לשיער הראש הגברי משמעות רבה במסורת היהודית: על פי ההלכה לגברים אסור לגדל את שיער הראש משום שזהו מנהג של נשים. רק לניזיר מותר לגדל שיער. בתוך מסורת זו שבה גברים לא מגדלים שיער ובוודאי שלא קולעים אותו לצמה מתבררת לנו במלוא עליבותה דמותו של האב כילד. עזרא אמנם לא הילך בשיער פרא, להפך – "אמא שלי שמרה אותה כל השנים" הוא מספר, "כל יום שישי הייתה פורמת את הצמה, ומסרקה אותי. מקלחת, פורמים, מעבירים מסרק על הקשרים, אני צורח מכאבים. ואחר כך אמא שלי קולעת את הצמה מחדש" – אולם דווקא בשל כך השפלתו כילד גדולה יותר. ברור כי הטקס שמתאר עזרא הוא טקס נשי במהותו של סירוק וקליעת צמות. חשיפת העובדה כי לאבא הייתה צמה משלו מגלה לנו כי הניכור שבין עזרא ואמיר שניתן ליחסו לתהליכי ההגירה שעברה המשפחה, היה מנת חלקו גם של האב במולדתו בעירק: כחלק מהמלחמה במלאך המוות נכפה על עזרא שלא לקרוא לאמו "אמא". לא זו בלבד, אלא שהצמה משפילה אותו בעיני ילדים אחרים: "אז כשגדלה הצמה, צחקו על הצמה..." עזרא מושפל פעמיים – פעם אחת כשנולד ל"חסלה", כובסת, שהיא "צעד אחד לפני זונה" – אי שם בתחתית החברה, ופעם שניה כשהוא נאלץ לשאת צמה על ראשו. הניכור בינו לבין אמו הוא בלתי נמנע. צמת האב מגלה לנו אם כן, שמלחמות על שיער אינן מלחמות חדשות בין הורים לילדים שמאמצים אופנות חדשות, אלא גם מאבקים בין אותם הורים להוריהם על זהות (מינית ומעמדית) ועל רקע מסורות ישנות. מה חושב עזרא כשהוא רואה את בנו מגדל צמה? אותה צמה שגרמה לו סבל כה רב כילד? לא במפתיע, עזרא מתעב אותה. עזרא, בראותו את צמתו של אמיר, רואה לנגד עיניו את צמתו שלו כילד, את כאב ההשפלה המשכפל עצמו כעת בצמתו של אמיר, ומול אלו את אהבתה ומסירותה של אמו אשר ביקשה לעשות הכל, למען חייו, ולו במחיר התנכרות. עזרא עובר תהליך של התבגרות והתפכחות, הוא מתעמת עם צמתו שהייתה לו, ממרחק הזמן מבין את מטרתה של הצמה בעיני אמו, מטרה טהורה, שנבחרה ובוצעה לשם חייו שלו. בפרספקטיבה של הזמן, נראה כי הוא סולח לאמו על בחירתה, מתוך הבנה מעמיקה, ועל כן הוא מסוגל כעת לסלוח לבנו אמיר על בחירתו בחיים אחרים, ובגידול צמתו זו.

קונפליקט בן דורי

בסיום, כאשר עזרא האב לוקח את נכדו התינוק, בנו של אמיר, בידיו, אמיר מבטיח: "אני מבטיח לך, לו לא תהיה צמה." בכך מבקש לומר כי לבנו לא יהיה קונפליקט עם אביו, ועל כן הוא לא יבקש לעצמו חיים אחרים על ידי התבדלות או התנכרות למשפחתו, כיוון שתהיה הרמוניה והסכמה. עזרא האב מיד עונה: "יהיה לו" כך הוא מצהיר כי מעצם היותו בן לאביו כבר מובטח הקונפליקט ביניהם. נשאלת השאלה: האם קהל הצופים בהצגה חווה אף הוא התפייסות והתרת הקונפליקט בין עזרא האב לאמיר בנו? מכל מקום, ניכר כי יוצרי ההצגה עשו מאמץ בכדי להובילם לנקודה זו.

והילד הזה הוא אני

הלפרן והלפרן, בספרם "השלכות" (1983), מחלקים את עולם ההשלכות לשלושה סוגים: השלכה מקבילה – זו הנטייה לראות אחרים כפי שאנו רואים את עצמנו; השלכה בלתי-מודעת – הדחקה והכחשה של רגשות או דחפים של עצמנו שהם לא-נעימים או בלתי-מקובלים מבחינה חברתית וייחוסם לאנשים אחרים; השלכה מיתית – מבוססת על התיאוריה של קרל יונג, ועיקרה: ייחוס של דימויים ארכיטיפיים רבי-עוצמה אשר קיימים אצל כל בני האדם – לאחרים. אתאר את שלושת סוגי ההשלכות האלה כפי שהן מופיעות ביחסי הורים וילדים.

השלכה מקבילה

בהשלכה מקבילה נוטה ההורה לראות את ילדו כדומה לו, בהתנהגותו או באישיותו. ילדינו קרובים לנו מאוד, משום שאנו רואים בהם הרבה מעצמנו. כמו כן, ראיית האחר כדומה לי – מרגיעה. ראייתו כשונה מאימת. השלכה מקבילה אמורה לסלק לכאורה כל שוני והבדל, ולהבטיח להורה לפחות קן משפחתי חם וידידותי, ללא מתחים וחילוקי דעות. ואולם השלכה כזאת במקום שתשיג שקט והרמוניה במשפחה, משיגה בדרך כלל את ההפך. היא עלולה לעורר ציפיות רבות ובלתי-ניתנות להשגה מן הילד. פעמים רבות מצפים ההורים שהילד יהיה מה שלא הצליחו הם עצמם להיות. אי-יכולתו של הילד להגשים את ציפיותינו ממנו, מגבירה את תחושות התסכול של ההורה, שמהן רצה להימנע על-ידי ההשלכה.

השלכה בלתי-מודעת

בהשלכה בלתי-מודעת, משליכים הורים על ילדיהם רגשות, מחשבות ודחפים, שהדחיקו בגלל היותם מאיימים עליהם מסיבה כלשהי. במקרה זה הילדים קולטים את המסרים הרגשיים של הוריהם ונוטים לבטא אותם במעשיהם, במשאלותיהם ואפילו בפחדיהם. לעיתים קרובות, הם גם "מוציאים-לפועל" את מה שההורה אינו מסוגל או לא מרשה לעצמו לבצע. התנהגויות ילדינו מתקשרות אצלנו, לא פעם, לעניינים בלתי-פתורים כלשהם, מימי ילדותנו ונעורינו. הורה שלא השלים בהתפתחות את צורכי הילדות שלו, וזקוק להרגיש עוד כילד, יתחלף בתפקידים עם ילדו. דוגמה קיצונית ביותר של השלכות בלתי-מודעות של הורים על ילדיהם, היא התעללות הורים בילדיהם. הורים שכילדים היו קורבנות להתעללויות, כמהים באופן משווע לתמיכת הורים, משליכים על צאצאיהם דימוי של הורה, ומצפים מהם להיות להם למקור נחמה ותמיכה. כשהילד הקטן אינו מצליח, כמובן, להגשים ציפיות בלתי-מציאותיות אלו, הם מאוכזבים, כועסים ומתפרצים כלפיו באלימות. כך, למרות החלטותינו הנחשבות, אנו מוצאים את עצמנו גורמים לילדינו עוול דומה לזה שנעשה לנו בילדותנו. במסווים רבים אנו משתמשים בילדינו כדמויות במחזה, וחוזרים ומציגים חלקים מכאיבים מעברנו, כולל חסכים ופגיעות, מרירות וזעם כבושים, שחווינו פעם.

השלכה מיתית

בהשלכה מיתית מתייחסים ההורים אל הילד כאל משהו נפלא, בלתי-רגיל. זהו דימוי של "ילד-פלא", לפיו דווקא הילד הקטן מכולם הוא "הגדול מכולם". במקרה זה ההורים מתייחסים אל הילד, מצד אחד, כאל חלש, פגיע, תלוי; ומצד שני – כאל בעל כוח עצום, שיכול לשלוט בהם, לגדול, להשתנות, ללמוד ולתת משמעות לחייהם ולענות על צרכיהם הרגשיים. הורים המתייחסים אל ילדיהם כאילו היו "אלים" קטנים, הם אנשים שהתבגרו מהר מדי ואיבדו כל שמץ של ילדותיות, דמיון, ספונטאניות, יכולת לשמוח. מאחר שאיבדו את טבעם הילדי, הם מצפים ציפיה מוגזמת מילדם להיות מה שלא היו הם – ילד-פלא! בתרבות הצריכה התחרותית של היום אפשר לראות את ההשלכה המיתית הזאת גם במעורבותם יוצאת-הדופן של הורים בתחרויות ילדים, כמו תחרות צילומים על ה"ילד הכי חמוד", תחרות לבחירת שחקנים להצגה ולבחירת דוגמנים/ות לפרסום וכו'. "הצלחת" הילד נתפסת על-ידי ההורים כהצלחתם הם, הגשמת עצמם דרך ילדם המופלא. יש מקרים שבהם ההשלכה המיתית באה לכסות על חוסר יכולתם ו/או חוסר רצונם של ההורים לשאת באחריות לגידול הילד. ואולם, אם הילד אינו האדם ה"מקסים" ו"המוצלח" שחלמו עליו, ובמקרים רבים הם אכן אינם כאלה, הם מעניקים לו "עצמאות" ו"נוטשים" אותו.

התמודדות עם השלכות: להסתכל פנימה במקום להשליך החוצה

כאשר הורים אינם מוכנים או אינם מסוגלים להתעמת עם עצמם, עם רצונותיהם ועם צרכיהם הפנימיים, הם עלולים להשתמש בילדיהם בצורה הרסנית, אף אם בלתי-מודעת. הסכנה היא שכאשר אנשים מרחיקים מעצמם בצורה עקבית ומשמעותית, רגשות ומחשבות, ומייחסים אותם לזולת, הם עלולים לא רק לעוות ולהגביל את אישיות האחר, אלא גם לחסום את דרכם להתפתחות. קרל יונג, במאמרו *The Stages in Life*, כתב, ש"הדרך הישירה ביותר להתחמק מן הצל שלנו היא לחפש את כל השחור, הנחות והאשם באחרים". במקום להתמודד עם הקשיים של עצמו, משליך ההורה את קשייו על ילדו ובכך גורם לו לנסיגה בהתפתחות. ברונו בטלהיים, בספרו "הורה מתקבל על הדעת" (1987), קובע שכאשר מתאפשר להורה להיזכר בייסורי ילדותו המודחקים ולשוב ולחוותם ברוחו, כמעט תמיד הוא מצליח להשתחרר מן הרוחות הרעות הללו ולהתייחס אל ילדו בדרכים חיוביות. יחסים חיוביים אלה מסייעים לו, בסופו של דבר, להתגבר על המשקעים המרים של חוויות ילדותו ותומכים ביחסיו עם ילדו. ישנן חוויות רבות מספור בגידול ילדים המעוררות בנו באורח לא צפוי שרידים מחוויות הילדות שלנו, שרבות מהן נשכחו והודחקו. "בני מזל הם ההורה והילד אם ההורה יכול לחשוף, בעזרת מערכת היחסים עם הילד, את הרוחות הרעות של עברו, ולקבור אותן בזמן שהוא מעניק לילדו ילדות מאושרת שהוא עצמו השתוקק לה כל-כך ולא זכה להתנסות בה" (שם).

מתוך: "נזקי האהבה" מאת חיים עמית, פסיכולוג חינוכי, מטפל משפחתי ויועץ ארגוני www.hamit.co.il

פטישי קולה של אום כולת'ום | רוני סומק

אום כולת'ום היא הזמרת הראשונה ששמעתי בחיי. היא הייתה המלכה על הפטיפון של בעל בית הקפה שבכיכר סטרומה. לסבא שלי היה שם שולחן קבוע, והוא לקח אותי לשם בבוקר בבוקר. חמש דקות הליכה מהמעברה שעל גבול חולון בת ים. הוא דיבר רק ערבית. הקופסה השחורה של זיכרונותיו הכילה את הרווח שבין הפרת לחידקל. מפעם לפעם הוא היה מפנה ראש אלי ומרטיב את שפתי בטיפות של עארק. ילדים אחרים, למשל, למדו להכיר אריות מספרים או מביקוד בגן חיות. האריות הראשונים שראיתי היו אלה שצוירו על תוויות בקבוקי העארק. מלך החיות הראשון שלי היה מסורק רעמה ורטוב מטיפות המשקה שהשתלב יפה עם ריחות שיחי היסמין שבעל בית הקפה שם באגרטל על כל שולחן. הקול של אום כולת'ום מתערבב לי בראש עם רעש קוביות השש-בש ועם מלמולי הגברים, שלחשו יחד איתה כל מילה. התמונה שלה, שהייתה תלויה על הקיר, הפחידה אותי. היא הייתה האישה הגדולה מהחלומות. לא החלומות שלי, אבל סבא שלי היה מתרגם לי לעברית רצועה שורות מהשירים שלה ומנסה לדוג מעיני חצי מהתאווה שהציפה את עיניו. החברים שלי היו אז בגן הילדים. הם שרו "סלינו על כתפינו" ושירים דומים, שצחצחו את העברית בגרונם, ואני הייתי שבוי בפטישי קולה של האישה שהכתה אהבה אבודה, רחוקה. מאוחר יותר כשהיא שרה "הרגלתי את עיני לראות אותך/ ואם לא תבוא יום אחד/ יימחק היום ההוא מחיי". האמנתי בסתר לבי שהשורות האלה כוונו גם אלי. אחר כך שמעתי גם קולות אחרים, אבל הפולחן של שמיעת השיר החדש שלה, בכל יום חמישי הראשון בחודש, נמשך. ההורים שלי ידעו שהיא הזמרת של נאצר, שונאצר הוא אויב ושהיא שרה לא פעם לפני החיילים כדי לחדד את הכידונים שלהם שהופנו אלינו. אבל מול כישוף קולה אפילו ההיגיון הירפה את שריריו. אום כולת'ום נוכחת גם בשירים שכתבתי עליה וגם בתחושת הכוח של תזמורת שלמה הפורשת שטיח למיתרי קולה. למדתי ממנה איך אפשר לפרום חוטים מאותו שטיח ואיך לסלסל מהחוטים האלה אסוציאציה אחר אסוציאציה. היא מזכירה לי שנולדתי בבגדאד.

מתוך: "מאין נחלתי את שירי". עורכת: רות קרטון-בלום. הוצאת "דיעות אחרונות".

אתה עומרי (אתה חיי)

מילים: אחמד שפיק כמאל | תרגום מערבית: סמי מיכאל

עיניך השיבוני לימים שחלפו,
לימדוני למחול על העבר ופצעיו.
כל אשר ידעתי לפני שפגשתיך
הם ימים שאבדו, ויש לגרוע אותם ממניין ימיי.

כה הרבה מחיי לפניך אבד וחלף
אהובי, כה הרבה מחיי אבד
כמה מימי חיי לפניך חלפו.
לא עלז הלב לפניך, ולו פעם
ולא ראה מימיו אלא טעם הייסורים.

רק עתה התחלתי לאהוב את חיי,
רק עתה התחלתי לחשוש שמא יחלפו חיי.
כל חדווה אשר השתוקקה נפשי לפניך,
השיגוה לבי ורוח, בזיו עיניך.

אה, נשמת אפי, אתה היקר מחיי,
למה לא זכיתי באהבתך, אהובי, מקודם
כל אשר ידעתי לפני שפגשתיך
הם ימים שאבדו, ויש לגרוע אותם ממניין ימיי.
אתה חיי שבזיו פניך הפציע שחרם.

מתק הלילות, התשוקה והאהבה,
זה זמן רב הלב צופן אותם למענך.
טעם אתי את האהבה, טיפה אחר טיפה
מחמימות לבי שכה השתוקק לחמימותך.

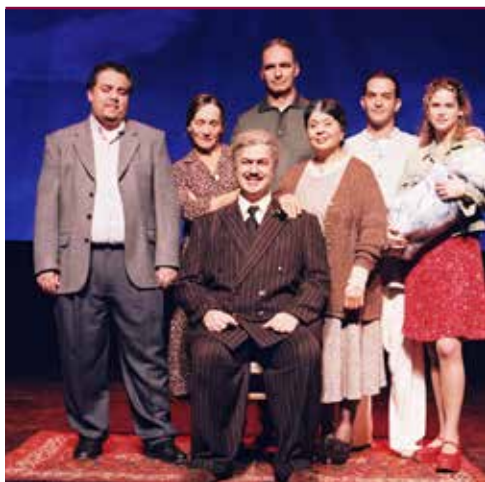
הב עיניך, שעיני תרחפנה בעולמן
הב כפותיך, שתענגנה את מגע כפות ידיי.
אהובי, בוא, די לנו בעבר
הלא העבר, אהוב לבי, קצרצר הוא.
כל אשר ידעתי לפני שפגשתיך
הם ימים אבודים, ויש לגרוע אותם ממניין ימיי.

אתה חיי שבזיו פניך הפציע שחרם
אתה יקר מימיי
אתה מתוק מחלומותיי
אספני בכנפי חיבתך, אספני,
מהמציאות הרחיקני
הרחק, הרחק אני ואתה
הרחק, הרחק לבדנו
עם האהבה יתעוררו ימינו
עם התשוקה ינומו לילותינו.

התפייסתי עם חיי הודות לך
מחלתי על העבר בזכותך.
השכחת ממני את מכאובי,
שכחתי במחיצתך את התוגה.

עיניך השיבוני לימים שחלפו,
לימדוני למחול על העבר ופצעיו.
כל אשר ידעתי לפני שפגשתיך
הם ימים שאבדו ויש לגרוע אותם ממניין ימיי.
אתה חיי שבזיו פניך הפציע שחרם.
אתה חיי.

הפקה קודמת

2004 – תיאטרון "הקאמרי"

משתתפים:

עזרא ספיר, אבי המשפחה: איציק כהן

אדל, אשתו: גאולה נוני

ויקטור, בנם הבכור: אלון דהן

פרידה, בתם: תחיה דגון

אמיר, בנם הצעיר: אמיר קריאף

רויטל, חברתו של אמיר: עדי גילת

ד"ר לוי, פסיכולוג: אלי גורנשטיין

מגלים חיים מלאים בהנאה ותוכן. עד 120.

זה הזמן להתעורר בכל בוקר בבית מאיר פנים ומשפחתי, עשיר בתוכן, להצטרף לקהילה איכותית, עם אנשים כמוכם. לחיות את החיים במלואם.

רשת בתי מגורים
מלאי תוכן

נשמח לספר לכם יותר, להכיר אתכם.

עד 120 - רשת בתי מגורים מלאי תוכן * 6120 | www.ad-120.co.il
הבית בראשון לציון • הבית בהוד השרון • הבית בתל אביב • בקרוב - הבית במודיעין

טליה אוטולוני

רוני פינקוביץ'

רמי דנון

ראמון לוי

ראמון לוי (מחזה)

עיתונאי, שדרן טלוויזיה ומחזאי. נולד בראשון לציון ב-1955. למד באוניברסיטה העברית בירושלים. עבד בעיתון "חדשות", כתב בכנסת, כתב לענייני חרדים, כתב בניו יורק, כתב המוסף, כתב טורים סאטיריים. בשנת 1988 פרסם את הספר "החרדים", שהפך לרב מכר. בטלוויזיה: החל מ-1991 מנחה תכניות אקטואליה, אירוח ותחקיר בערוץ הראשון, השני, והיום בערוץ עשר, התוכנית "פנים אמיתיות". יצר שלוש סדרות דוקו משפיעות, "החרדים", "השד העדתי" ו"החרדיות". בתאטרון: כתב יחד עם רמי דנון חמישה מחזות: "שיינדלה", "תיקון חצות", "הצמח של אבא", "גפן בלאדי", "וולנטינו".

רמי דנון (מחזה)

החל את לימודי הדרמה והתיאטרון בסטודיו של נולה צ'לטון בשנות השישים. ממיסדי תיאטרון החאן בירושלים ב-1968. למד בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל אביב בין השנים 1973-1970 ולאחר מכן הצטרף לתיאטרון חיפה. כשחקן גילם גלריה מגוונת ועשריה של תפקידים בכל התיאטראות בארץ, ביניהם: "גטו", "שש נפשות מחפשות מחבר", "מחול המוות", "חצוצרה בוואדי", "רעולים", "צייד המכשפות" ועוד. משנת 1986 פנה לכיוון הכתיבה והבימוי: "גשם" מאת גלעד עברון בתיאטרון הקאמרי, "תאומים" מאת סמי מיכאל בתיאטרון חיפה, עיבוד ובימוי ל"חצוצרה בוואדי", "רעולים" מאת אילן חצור (זכתה בפרס ההצגה הטובה ביותר בפסטיבל עכו ובפרס מסקין היוקרתי לשנת 1990. לאחר הפסטיבל המשכה ההצגה לרוץ בתיאטרון הקאמרי), "חשמלית ושמה תשוקה מאת טנסי ויליאמס בתיאטרון בית ליסין, "שבועת האדרה" מאת חיים אידיסיס בתיאטרון לילדים ולנוער. בתיאטרון באר שבע ביים את "שיר חדש", "מים גנובים" מאת ליטל פורת, עיבד וביים את המחזה "אצבע אלוהים". בתיאטרון הקאמרי כתב (בשיתוף אמנון לוי) וביים את "שיינדלה", "תיקון חצות", "גפן בלאדי" וכן "הבן הטוב" (כתיבה בשיתוף לוי) וביים את "שיינדלה" ובימוי. בתיאטרון בית ליסין כתב (בשיתוף אמנון לוי) וביים את "וולנטינו". בקולנוע: "מאחורי הסורגים", "נשיקה במצח", "גט" ועוד. בטלוויזיה: "גבי בן יקר", "לחם", "פצועים בראש" (שתי עונות). כהן בצוות הניהול האמנותי של פסטיבל עכו בשנים 1992-1995.

רוני פינקוביץ' (בימוי)

שימש כמנהל אמנותי בתיאטרון חיפה 1997-2000, כבמאי בית בתיאטרון הבימה 1992-1994 ובתיאטרון חיפה 1996-1995 וכיום מנהל אמנותי של תיאטרון המדיסק חולון. כתב וביים את המחזות: "פרודו" בתיאטרון הבטון, "לילות הדבש והאימה" בתיאטרון הבימה, "מעקב באפילה" בתיאטרון באר שבע, "פירוק" בתיאטרון חיפה, "תה" בתיאטרון בית ליסין. השתתף כשחקן בסרטי קולנוע ותוכניות טלוויזיה. זוכה פרס הבימוי בפסטיבל עכו 1990 ופרס הבימוי ע"ש יוסף מילוא 2003. בין ההצגות שביים: בת. בית ליסין: "סילביה", "טוב", "מה עושים עם ג'ני?", "אבודים ביונקרס", "זהות", "פילומנה", "קפה ערבה", "תה", "אהבת חיי", "סופ"ש עם תום", "האגם המזוהב", "אקווס", "תנאים של חיבה", "פרינסס מריד", "אהבה זה לא הכל", "מלאכת החיים", "שבטים", "לחנך את ריטה", "האבא" (הצגת השנה - פרס התיאטרון 2015). בת. הבימה: "רעל ותחרה", "קרב של שחור וכלבים", "תעלולי סקפן", "יומנה של אנה פרנק", "אוהבים את אופל", "מותו של סוכן". בת. הקאמרי: "עוץ לי גוץ לי" (זוכה פרס "המחזמר של השנה" - פרס התיאטרון 2002), "הגיל הנכון לאהבה", "איחש פישר". בתיאטרון חיפה: "הלילה ה-12", "להיות או לא להיות", "השקרן", "מלאכים באמריקה". באופרה הישראלית ומדיסק חולון: "מקס ומרויך". בתיאטרון המדיסק: "נחמן", "צפרדי וקרפד" (הצגת השנה - פרס בתיאטרון לילדים), "ותם ויעלי" (הצגת השנה-פרס התיאטרון לילדים), "אריה הספרייה", "מופע זוגי", "חתול תעלול", "רשת בטחון".

טליה אוטולוני (עיצוב תפאורה)

לידת 1968. בוגרת מגמת עיצוב במה בחוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א. זכתה במלגת קרן שרת, 1993. מעצבת תפאורה ותלבושות להצגות לידים רבות ביניהן: בת. המדיסק: "כטוב בעיניכם", "הייד", בת. באר שבע: "הענק וגנו". כמו כן, עיצבה הצגות למבוגרים: בת. באר שבע: "גלילאו", "הגיבן מנוטרדאם" ועוד.

שרון גל

אריק אביגדור

מאיר אלון

רן בנגו

דנה צרפתי

דנה צרפתי (עיצוב תלבושות)

מעצבת תפאורה ותלבושות. ראש מסלול עיצוב תפאורה ותלבושות לתיאטרון ולקולנוע, בבית הספר לאמנויות הבמה במכללת "סמינר הקיבוצים". בוגרת תואר שני בחוג לתיאטרון, אוניברסיטת תל-אביב. עיצבה תפאורה ותלבושות להצגות רבות, מהאחרונות שבהן: בת. הקאמרי: "ארוחת טעימות" (תפאורה). הדרן הפקות: "מרי לו" (תפאורה). בת. המדיטק: "מופע זוגי" (תפאורה ותלבושות), "צפרדי וקרפד" (עליה זכתה בפרס הבמה לילדים ולנוער לעיצוב תלבושות 2013). "מיומנה": "מלבי" (תפאורה ותלבושות). האופרה הישראלית, פסטיבל האופרה בעכו: "דון ג'ובאני" (תפאורה ותלבושות). האופרה הישראלית: "אליסה בארץ הפלאות" (תלבושות). תיאטרון Kiel גרמניה: "Liebelei" (תפאורה). בת. הבימה: "עת דודים" (תלבושות). בת. חיפה: "הם יורים גם בסוסים" (בשיתוף ת. הקאמרי, תפאורה ותלבושות). ת. החאן: "תעלולי סקפן" (תלבושות), "ירושלים החדשה" (תפאורה).

רן בנגו (מוסיקה)

משנת 1987 עוסק במגוון רחב של מוסיקה ובשנים האחרונות מנהלה המוסיקלי של להקת המחול 'ורטיגו' בהנהלת נועה ורטהיים. בין עבודותיו בשנים האחרונות בתיאטרון: בת. באר שבע: "רומיאו ויוליה". בת. המדיטק: "אריה הספרייה". בת. העירוני של נאפולי (Teatro Stabile Napoli): "אנטיגונה", "הים לא מרטיב את נאפולי", "אנטוניו קליאופטרה", "גן הדובדבנים", "שלוש אחיות" ו"האוריסטאה". בתחום המחול: להקת ורטיגו: "חמסין", "אישי חוטים", "האסתר", "סילויה", "לידת הפניקס", "ורטיגו והיהלומים", "רעש לבן", "מאנא", "נול", "ורטיגו 20", "רשימו", "ימה", ועוד. הלחנת פס-קול בטלוויזיה ובקולנוע: זוכה פרס "אופיר" 2014 על הלחנת המוזיקה לסרט "אפס ביחסי אנוש", זוכה פרס חג' 2013 על עבודתו בסרט "פלסטלינה" (פסטיבל ירושלים 2013), "פלפלים צהובים" (זוכה פרס הפסקול הטוב לשנת 2011 ו-2014), "מרגל השמפניה" (זוכה פרס האקדמיה לסרטים דוקומנטריים 2007), "בלתי הפיך", "מגדלים באוויר", "שישה מיליון ואחד", "פלנטה אחרת", "נדיה שם זמני", "סופת חול", "שבוע ויום ועוד.

מאיר אלון (תאורה)

מנהל מחלקת התאורה של תיאטרון הבימה. בין עבודותיו: "שלוש נשים גבוהות", "מלחמת אחים", "סוניגה מושקט", "קולות", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "מחילה", "נשיקת אשת העכביש", "אנשים קשים", "הבבונום חוזרים", "במלחמה כמו במלחמה", "עקב אכילס", "מרי לו", "אוהבים את אופל", "מאמי", "פרפרים הם חופשיים", "אוסקר ודודה רוזה", "אני והוא", "תשמ'ד", "זמן אמת", "העז או מי זאת סילביה", "רכוש נטוש", "תקופת הסתגלות", "מישהו שישמור עלי", "סונטת סתיו", "הנהג של מיס דיזי", "שעה יפה ליוגה", "משוגעת", "כל החיים לפני", "אוגוסט: מחוז אוסיג", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "בגידה", "הקומקום והמטאטא", "לילה במאי", "שרי הארחה עם אידיט", "כי בנו בחתך", "סיגל", "אם יש גן עדן", "לא ביום ולא בלילה", "מלכת היופי של לינאן", "שרי המלחמה", "כמעט נורמלי", "רעל ותחרה", "אישי חסיד היה", "משהו טוב", "ערי מדבר אחרות", "אם הבית", "החיל האמיץ שווייק", "מירל'ה אפרת", "עת דודים", "הכיתה שלנו", "זרעים של שתיקה", "חיזור גורלי", "פאניקה", "פתאום הגיע סתיו", "הבן הטוב", "נעצר בחצות", "משפחה עליזה", "ז'קו", "מה עושים עם ג'ני", "פליישר". כמו כן עיצב תאורה לתיאטרון בית ליסין, תיאטרון לילדים ולנוער, פסטיבל עכו, פסטיבל תיאטרונטו.

אריק אביגדור (וידאו)

בוגר ביה"ס לסאונד של גרא. מנהל מחלקת הסאונד והווידיאו של תיאטרון הבימה. הלחין מוסיקה להצגות בת. הבימה: "תמונות מחיי נישואין", "אליגו", "משוגעת", "השחק", "ארוחה עם אידיט", "מונומיה", "אם יש גן עדן". בת. הקאמרי: "נישואים גרעיניים". בתיאטרון המדיטק: "רשת בטחון". עיצב סאונד להפקות מוסיקליות, ביניהן: "מרי לו", "הברווזון", "ללכת עד הסוף", "39 המדרגות", "יוסף וכתונת הפסים המשגעת", "כמעט נורמלי", "אישי חסיד היה", "עריכת וידאו להצגות, ביניהן: "סיגל", "מסילה לדמשק", "דור שלישי", "נעצר בחצות", "אוויטה", "רשת בטחון". עריכה מוסיקלית: "נעצר בחצות", "משפחה עליזה", "חתול תעלול".

שרון גל (תנועה)

כוריאוגרפית ומורה למחול. בוגרת מצטיינת במסלול למחול ב"סמינר הקיבוצים" (2008). כוריאוגרפית קבוצת צעירי הבימה בניהולו של שי פיטובסקי (2009-2014). בין עבודותיה: בסמינר הקיבוצים: "ביאטריצה" (בשיתוף צוותא), "מגירות". בת. הבימה: "החוטם" (זוכת פרס התיאטרון לשנת 2009 בכוריאוגרפיה על עבודה זו), "מסייה דה פרוסוניאק", "ארץ חדשה", "השבועה", "המאהב", "הקמצן", "אלוהים מחכה בתחנה", "חיזור גורלי", "אבא גוריו", "נעצר בחצות", "מה עושים עם ג'ני", "מוטרפים מאהבה", "פליישר", "סיפור פשוט". בת. החאן: "האדרת". בת. גשר: "מסעות אודיסאוס". בת. חיפה: "חמור שכולו תכלת". בת. אורנה פורת: "הרפתקה בקרקס". בת. המדיטק: "מופע זוגי", "מושלמת", "ילדי בית העץ". ב"חג המחזמר": "משיח". זוכת פרס הבימה ע"ש אלה דן לשנת 2015.

יעקב כהן (עזרא)

בוגר "בית צבי", 1984. בין תפקידיו: בת. הבימה: "ז'קו", "אבא גוריו (גוריו), "הקמצן" (הרפגון), "הסוחר מוונציה" (שיילוק), "ארוחה עם אדיוט", "הזוג המזור" (פליקס), "הנהג של מיס דיזיז" (הוק), "מבקר המדינה 2005" (נמרוד שחר), הצגת היחיד "אני והוא", "קופסה שחורה", "אבנים בכיסים", "נאסר א-דין", "בוסתן ספרדי" (מושון/שמש/חכם עמרם). בת. הקאמרי: "יאקיש ופופצ'ה", "חוות החיות", "אני לא רפפורט", "נכנע ומנוצח", "המתלבט", "חפץ", "חפץ", "קומדיה של טעויות" (דרומיו). בת. באר שבע: "ברכה". בת. בית ליסין: "בוז לירח". בת. לילדים ולנוער: "פו הדוב", "מלכות דוד", "תרנגול כפרות". בת. השעה: "סולם יעקב". בת. הספריה: "מר סליק", "גבר בודד במלכות", "מתי ומילי". עם מוטי בהרב: "חוג לדומה", "סנג'ר". בתיאטרון הפרט: "תום סוייר והקלברי פיץ", "זורר", "נסיך האגדות", "שרק" (החמור). בפסטיבל עכו: "היה כבר עדיף להישאר בחיים" (פרס השחקן המצטיין). באופרה הישראלית: "הספר מסיביליה". בטלוויזיה: "רצח תרתי משמע", "כתר בראש", "רותי נעים", "אשה מרציפן", "קומדי בר", "שנות ה - 80", תכנית האירוח "מחר שבת", "הבורר". בקולנוע: "אבא גנוב", "כבלים", "שחור" (שלמה). בימים אלה מעלה מופע סטנד-אפ חדש.

רובי פורת-שובל (אדל)

בוגרת החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל אביב. בוגרת החוג לספרות וסוציולוגיה באוניברסיטת בר אילן. בין עבודותיה כמחזאית: "נעמי" (הצגת יחיד, פרס פסטיבל עכו), "תשליך" (ת. באר שבע), "כתם לידה", "זרעים של שתיקה" (ת. הבימה). כתסריטאית: "סוף העולם שמאלה" (כתיבה משותפת). בין תפקידיה: "נעמי", "עור" (פרס השחקנית המצטיינת בפסטיבל עכו). בת. הבימה: "בוסתן ספרדי", "נאסר א-דין", "תמרה", "כתם לידה" (בתיא), "גבירתית הנאוה" (גברת פירס), "זרעים של שתיקה" (רונה בן ארי), "הקמצן" (פרוזין), "משפחה עליזה" (שרלוט ציימברס). בת. בית ליסין: "אחד משלנו", "מות הלבנה", "אלבום משפחתי". בת. באר שבע: "חשבון פתוח", "תשליך". בפרינג': "אלבום משפחתי". בת. לילדים ולנוער: "שרה גיבורת ניל". בת. לנוער: "שיר שלא נגמר", "יחסים מסוכנים", "אריות בירושלים". בטלוויזיה: "רובי" (הנחיה, ערוץ 2), "כן או לא" (הנחיה, ערוץ 1), בסדרות: "מיכאלה", "סלבריטי", "עספור", "מועדים לשמחה", "חלומות מתוקים", "עד החתונה", "חברות", "עממיות", "פצועים בראש", "נפלת חזק", "זה הסוף שלי". בקולנוע: "סוף העולם שמאלה", "אשה זרה", "אחד משלנו", "מחפשת בעל", "מלך של קבצנים", "שבעה", "רוקה פלוס", "גט".

תום גרציאני (אמיר)

בוגר הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין. זוכה מלגת קרן שרת ומלגת הצטיינות מטעם קרן אוהלה הלוי. הצגות במסגרת הסטודיו: "מלחמה", "שושה", "מבוש עד תום", "הדוכסית ממלאפי". בת. באר שבע: "רק אתמול נולדה", "גרין מייל", "עפיפונים". בקולנוע: "מקום בגן עדן", "גרזולם". בטלוויזיה: "גאליס", "הרודן", "תאג'ד".

קובי מאור (ויקטור)

בוגר "בית צבי", 2004. בין תפקידיו: בת. הבימה: "ז'אקו" (דוד אלקלעי), "פאניקה" (בוב), "החיל האמיץ שווייק" (בשיתוף ת. חיפה), "ליזיסטרטה", "סופה של בדיחה". בת. חיפה: "עד התביעה" (דר' וואיט), "בית ספר לנשים" (כריזאלד, בשיתוף ת. הקאמרי). בת. הקאמרי: "המלט" (רוזנקרנץ ואוסריק), "משרתם של שני אדונים" (משרת לולין), "זה הים הגדול". בת. בית ליסין: "תמונות יפואיות" (סלומון הגדול, סמי המתעטט, צ'אלוקי), "חלום ליל קיץ" (דונה אפוני, הטבח). בת. צוותא: "מלחמה-אופרת רוק", "בא-לגן". בת. אורנה פורת: "הלילה הזה" (אבו חסן). בת. המדיטק: "שמשון בר לשון". בת. הספריה: "כולם היו בני" (ג'ו קלר), "הים" (אוונס), "מסעותיו של פרישון" (פרישון), "אמדיאוס" (רוזנברג), "גברים צריכים לבכות" (ג'ון מוריסון), "נשות וינדזור העליונות" (פלסטף), "ריצ'ארד השני" (רוס), "כשאנו המתים מתעוררים" (רובק), "מקבת" (סיוורד), "הקייטנים" (בסוב), "הגברת עם הקמליות" (המרקוז), "יוסף וכתונת הפסים המשגעת" (יעקב), "האריה המכשפה וארון הבגדים" (סנטה). בטלוויזיה: זה המצב - תוכנית מערכונים, "סברי מרגן" (מני), "מטומטמת" (ערוץ 3), "טקסי דרייבר" (חרא), "פרופיל 64" (רצאבי), "חברות" (ניסים), "סופשלי" (גיל), "עספור" (משטאוה), "בובה של מדינה", "בובה של לילה", "שועלים" (מנחם), "כאן גרים בכיף" (קובי), "לדות רעות" (קובי), "מעורב ירושלמי", "פולישוק", "רמזור", "סרוגים", "החיים זה לא הכל". בקולנוע: "להציל את נטע", "פלסטלינה", "הדילרים", "אצבע אלוהים", "ידיים קשורות", "הפריצה מכלא עכו".

מיקי פלג-רומשטיין (פרידה)

בוגרת "בית צבי", 1993. בין תפקידיה: בת. הבימה: "קרוב יוטר" (אליס), "בית ברנרדה אלבה" (מרטיריו), "המכשפה" (חנה'לה), "סוניה מושקט" (סוניה), "משרתם של שני אדונים" (סמרלדינה), "אנטיגונה" (אנטיגונה), "משוגעת" (ויויאן), "אוגוסט: מחוז אוסייג' (איווי), "מוריס שימל" (חולדונקה), "פוסט טראומה" (נעמי), "שרי מלחמה" (צבעון), "הכיתה שלנו" (זוחה, בשיתוף ת. הקאמרי), "חשמלית ושמה תשוקה" (יונס), "ז'קו" (גאולה), "קוריולוס" (ססיניה). בת. בית ליסין: "פילומנה", "המלך" (רחלי), "הרולד ומוד", "כחול בוער" (תמי). בת. באר שבע: "ירח שחור" (עלימה), "הנשים הפיניקיות" (אנטיגונה), "הלן קלר" (הלן קלר). בת. חיפה: "ציד המכשפות". בת. תמונע: "אלוורה". בת. הספריה: "ג'יג'י", "ביירות". בטלוויזיה: "גירוישים נפלאים", "ילדות רעות", "צעדים ראשונים". בקולנוע: "מסוכנת", "צלקת", "71 מטר מרובע". "פשוטה", הצגת היחיד פרי עטה, היא זוכת פרס "תיאטרונטו", 2007 ופסטיבל "תספיס" בקיל, גרמניה, 2008. ההצגה השתתפה בפסטיבלים בינלאומיים בטייפה, קיל, פארמה, בוקרשט, מוסקבה. זוכת פרס התיאטרון לשחקנית המשנה לשנת 2009 על תפקידה ב"משוגעת". זוכת פרס שחקנית השנה ע"ש שמוליק סגל מטעם תיאטרון "הבימה", 2016.

נאיה שליטא-בין (רוימל)

בוגרת ניסן נתיב, 2010. בוגרת בית הספר "סם שפיגל", 2015. בין תפקידיה: ת. החאן: "החולה המדומה" (זוכת פרס השחקנית המבטיחה). בת. תמונע: "קליר ג'ו" (זוכת פרס "קיפוד הזהב"). טלוויזיה: "החממה", "פצועים בראש", "מטומטמת", "גולשי ספות". בקולנוע: "סופעולם" ועוד.

רותם קינן (ד"ר לוין)

בוגר הסטודיו למשחק ניסן נתיב תל אביב, 2005. זוכה מלגת "קרן שרת", 2003. מייסד, כותב ושחקן באנסמבל "ציפורלה". בין תפקידי התיאטרון: "לבד בברלין", "קוריולוס", "נעצר בחצות", "חשמלית ושמה תשוקה", "הכיתה שלנו", "היום שלפני היום האחרון", "המלך ליר", "חברון", "גדר", "ילדי הנרות". בקולנוע: "מי מפחד מהאב הרע", "ההתחלפות", "חיותה וברל", "שושנה חלוץ מרכזי", "סיפור על אהבה וחושך". בטלוויזיה: "ילדי ראש הממשלה", "אחת אפס אפס", "מסודרים", "רמזור". בימוי לתיאטרון: "קרית כמעט" (סטודיו ניסן נתיב), "גוש לך" (צוותא), "כלומניקית" (פסטיבל תיאטרונטו, 2011), "אגממון" (ת. הסמטה), "צפירה" (פסטיבל תיאטרון קצר) ועוד. תרגום לתיאטרון: "קריית כמעט", "מדליה להארי". משנת 2014 משמש כמנהל אמנותי של פסטיבל "תיאטרון קצר" בצוותא. זוכה פרס השחקן הטוב ביותר בפסטיבל הסרטים חיפה, 2011. זוכה מלגת אלי ליאון לשחקן מבטיח בתיאטרון הבימה, 2015.

BLACK BAY BRONZE

BRONZE CASE
DIAMETER 43 MM
WATERPROOF TO 200 M (660 FT)
IN-HOUSE MOVEMENT

Aluminium bronze alloy case. An aesthetic reference to historic ships and other diving equipment, this metal guarantees the development of a subtle and unique patina to match its user's habits.

TUDOR in-house movement MT5601. Offering a 70-hour power reserve and regulated by a variable inertia oscillator with silicon balance spring, it is certified by the Swiss Official Chronometer Testing Institute (COSC).

#TUDORWATCH
TUDORWATCH.COM

euro-asia
official representative
— since 1947 —

ניתן להשיג ברשת WATCH SHOW ברשת מילר
ובחנויות השעונים והתכשיטים המובחרות
www.euro-asia.co.il

TUDOR

מועצת הנאמנים של התיאטרון יו"ר: אדריאן הרשקוביץ
 פרופ' מירה זכאי, יוכי דביר, דוד סיני, עמירה דותן
דירקטוריון הבימה | יו"ר: נורית דאבוש
סגן יו"ר: בן עמי עינב
 אסתי אפלבאום פולני, אמנון דיק, יוסי שחק

מנכ"ל: אודליה פרידמן | מ"מ מנהל אמנותי: משה קפטן | סמנכ"ל: בני צרפתי

במאי בית וחבר הנהלה אמנותית: חנן שניר
מנהלת מחלקת אמנותית ומלחקה: רות טון-מנדלסון
מנהל כספים: יגאל ספיבק
מנהל רכש, פרסום וע. מנכ"ל: יניב איתן

שחקני התיאטרון:

אקי אבני, אורי אברהמי, שלמית אדר, אלינור אהרון, נירית אהרון-שוויצר, עודד אהרליך, ג'סיקה אזון, תמר אילנאי, דורון אורן, אושרת אינגרדשט, גורל אסכנדר, אניטל אלברח, נדיר אלדד, נצר אלוני, אביב אלוש, גילה אלמגור, אהרון אלמוג, נורית אפל, דפנה ארמוני, מאיה בוסקילה, אורי בנאי, עמוס בוארון, רותם בלוטניק, ריקי בליך, עירית בנדק, שמיל בן-ארי, טליה בן-מזי"א, אפרת בן-צור, שמחה ברביץ, שלומי ברטנוב, עידו ברטל, אלדר ברטמן, שריידי גבארין, דוית גביש, מרים גביראלי, רינת גולדמן, רבקה גור, גלית גיאת, לאה גלפשטיין, אשטו גספריאן, תום גרציאני, נמרוד דגן, אמיר דרון, תומר דהן, גבי אוהד-דוד, יבגניה דוידנה, יואב דונט, נתן דטנר, רן דנקר, אורי הוכמן, רוברט הניג, דור אורן, אמנון וולף, רפי וינשטוק, דניאל רוטהיים, גיא זז-ארץ, ניר זליחובסקי, אורן חבט, ענת חדיד, סיגי חזמה-פריצקר, ענת טוביה, הגר טישמן, דנה ידלין, בן יוסיפוביץ, רזיה ישראלי, יעקב כהן, שמוליק כהן, שמעון כהן, שני כהן, מיכאל כורש, תימור כהן, לילך כספי, אדם להב, לירון לוי, אמיר לוי, אילן ליבוביץ, רותי לנדאו, קובי מאור, תות מולואר, הראל מורד, שירי מיימון, רינת מטטוב, רוי מילר, ניל משען, ראוהה מן סוליון, מאיה מעוז, שפי מרציאנו, ערן חגי נויברג, אלון נוימן, לואי נופי, נעמה נחום, דוריס נמני, דניאל סגל, שחף סגל, עמי סמולרצ'יק, גורמן עיסא, דורון עמית, רוברטו פולק, רובי פורת-שוכל, אסנת פישרמן, מיקי פלג, גיל פרנק, פיני קדרון, אבי קושניר, דבורה קידר, רותם קינן, טל קלאי, מיקי קם, ליא קניג, טטיאנה קנליס-אולייב, גיל קפטן, רועי קקון, אלכס קחול, נתן רביץ, ארז רגב, אורנה רוטברג, שחר רז, דור רייבי, דב רייזר, פולי רשף, יגאל שדה, גאיה שיליטא-כץ, קארין שיפרין, הילה שלו, יבל שלומוביץ, תומר שרון, נלי תגר, יפה תוסיה-כהן

השחקנים הוותיקים:

יהודה אפרוני, ישראל בידרמן, שלמה בר שביט, הולף ברין, מרים זוהר, שמואל עצמון, פנינה פרח, דליה פריבלנד, אלכס פלג

מנהלה:

מנהלת לשכת מנכ"ל: עינת שחם-יעקבי
מנהלת פיתוח עסקי וגיוס משאבים: יונת יוסי
מנהלת כוח-אדם: שוש בן-דוד
פקידת כוח-אדם: שני חן

אחזקה:

מנהל הבית: חיים אמואל
חשמלאי הבית: סלומון עובדיה
מרכזיה: טלי דובינסקי, רות כהן, יעלה סגל
ס. מנהל מחלקת סדרנים: עמית אופנר, יוסי דיל
סדרן אחראי: נתי חכים, בעז וולנשטיין
 מעיין גורדון, מיכל רזומן, קרן שני, טל ייגר
 אסי אלגריסי, מיכל חזנפלד
עוזרת חשב: נגה כהן
אחראית מחלקת כספים:
 אורית מושקוביץ
מו"ס כספים: יפה אסרף, תקוה גחפי,
 שרית סגס, קרן קורקוס

הנהלת חשבונות:

מנהלת חשבונות ראשית: שרה שדה
מנהלת מדור שכר: אסתי גולדשטיין

מחלקת שיווק:

מנהלת מכירות: חתונה קיפניס
עוזרת למנהלת מכירות: ענת נתן
מחלקת שיווק חוץ ואירועים:
 מנהל: איתן אדר, ירדן רבינוביץ-יצחק
מנהל מחלקת חינוכית: אבי קלמה
שיווק פרויקטים ומכירה לקבוצות:
 תמר אולמן, ג'ו קרואזר, שיר סיני
מנהל מחלקת שירות לקוחות-מנויים:
 אילן וולשטיין
מנהלי משמרת: שני לוי, אבירן טוניס
קופאים: שי בכר, שירלי כהן,
 חותם נבון, רונית פרידמן

מחלקת הפקות:

מנהלת מחלקת הפקות: חיטל שקורי
מנהלי הצגות: מיכל אייזיק, אשרית טרבלסי,
 דנה כץ-נעמן, חגית נמרודי, קארין סיגל,
 נועה ענתות, יעל פורת, דנה פלסר,
 דקלה פרבר, דבורי ריס, עדו שגן
מחלקות הבמה:
מנהל מחלקות הבמה: מאיר אלון
מנהל ייצור: איתן סיביליה
עוזר למנהל מח' במה: אורן חדידה
מחלקת במה: שמואל בושארי, גידי בילתי, טל
 זוהר, יצחק חיים, ניקי לוי, דרור מנדלסון, גיא פיילר,
 יוסי דבח, קונסטנטין מרקובאנו, מיכאל וקובסקי,
 יוסף שרייבר, סלימאן שתאת
נגר: רוני סלם

מחלקת תאורה: יורק אורושר, ליעוז זגין, דימיטרי
 חיים, רובין יצחק, דימיטרי רשקין, ליאור לוי, רונן
 צור, יוסי רווח, חזי שלמה
עוזר למנהל מחלקת תאורה: איתן ממיה
מנהל מחלקת קול ווידאו: אריק אביגדור
סגן מנהל: ליאונרד פרל
תפעול קול: לאון פרל, אוהד ורסנו, אשעה דולגוב,
 מרון דוידיאן, שי רז, דני זדוקוביץ, דפנה ביאליסטוק,
 יהונדב גילת, גדי יער, רומן סורוקין, טליק אדיר
מנהלת מחלקת ייצור אבזרים:

טלי זליגמן-שטוקמור
מחלקת אבזרים: יוטלי רוזנפס
מעצבת ומנהלת מחלקת פיאות: אסנת שגיא
פיאניות: עירית אבידן, אווה אוסנה, ליאת אמיר,
 עינב וינשטיין-קרן, נדיה סמורגון, קוסטי צ'באנה
מנהלת מתפרה: ילנה קלר'ך
תפריה: ואדים לוי, לודמילה קוזלוב
מנהלת תפעול אבזרים ותלבושות: אפרת כהן
מחלקת תפעול אבזרים ותלבושות:
 אינה אבנוטטביריס, עופרה אדרי, נועה אתגר,
 בר בן אהרון, אלה בקר, נועה בקר,
 מירי ברכה, מירמנה גרשמן, נועה דותן,
 אידאה ויינר, אורטל כהן, רונית מאק, ג'טה מילר,
 אביטל פלג, אברהם פפן, רחל צמח,
 אלכס קוכמן, מיכל רואף, לינה שניר

אחראי ארכיון: רמי סמו
ארכיון הבימה פתוח לקהל
 א' 10:00-12:00, ג' 10:00-14:00, ה' 10:00-18:00
טלפון: 03-5266720
מייל: archive@habima.org.il

מנהל במה: יוסף שרייבר | **סגן מנהל במה:** מארק וובר/בני קוגן
תפעול תאורה: ליעוז זגין | **תפעול סאונד:** שלומי גילר/שי רז
תפעול אבזרים ותלבושות: אפרת כהן/סילבי קלקשטיין
תפעול פיאות: ויקי כהן/אנה קוסטיצ'ב/עינב ויינשטיין קרן

**להצגה
 "הצמח של
 אבא"**

אגודת ידידי הבימה

אגודת ידידי הבימה תומכת בפרויקטים מיוחדים ושותפה בעשייה התרבותית והחברתית-קהילתית של התיאטרון. אנו, באגודת הידידים של התיאטרון הלאומי, גאים להיות חלק מהווייה שאינה מפסיקה להתחדש, גם בגוף – המשכן המחודש של התיאטרון וגם בנפש – טיפוח ושכלול היצירה והשפה האמנותית. אגודת הידידים של תיאטרון הבימה, שמה לה למטרה לפתח את היצירה התיאטרונית ולאפשר לקהל צעיר, הן במרכז והן בפריפריה, ללמוד ולחוות, באופן בלתי אמצעי, את קסמה של אמנות התיאטרון. אגודת הידידים מכירה גם בחשיבות הדיאלוג עם מדינות שונות בעולם ועל כן מסייעת לתיאטרון, כחבר בארגון תיאטרוני אירופה המכובד, ה-UTE, בנסיעותיו לחו"ל ובחשיפת היצירה הישראלית בתיאטרונים רבים בעולם ופיתוח הדיאלוג עם יוצרים ואנשי תיאטרון ממדינות שונות.

י"ר אגודת ידידי התיאטרון הלאומי הבימה: עו"ד, ציפי רובין

חברי הנהלה:

ארליך גל, הראל אורה

חיימוביץ רונית, לנדאו ליאורה, רביד נאווה

רוזנברג ריקי - מזכרית כבוד

יעל רב הון, רביץ אורלי

מייסדת ונשיאת כבוד: עו"ד, גולדנברג אורה

מזכ"ל: כהן פולין

ידידים הבימה

פישמן טובה ואליעזר	ים שחור נעמי ומנחם	בר שלמה	אבידן בריר בחוריה ודר' אברהם בריר
פלדמן איה וזאב	ירון צילה	ברק אהרון ואליקה	אדלר רונית וראובן
פרופר אתי וגד	כהן אלי ואיילה	ברטפלד אסי	אהובי יגאל
פרייס נורית	כהן פניו ופנינית	גבריאל עדנה	אור תיאודור
קונדה אפרים וציפי	כהן עדה	עו"ד גולדנברג אורה	אייל אורקה
קריב נילי	כרמל שוש	גור אלן	אחיטוב אורינבוסקי ארהה
רב חן רפי	ליאון אמנון ומלכה	יגור מיכה ושרה	אפרת צבי ודורות
רב-הון יעל	לבנטל חיייה	גלר אתי ואהוד	אונגר יעל ורמי
רביד נאווה ואברהם	לוי גיטה	גריןשטיין עדנה	איזקסון ארית
רביץ אורלי	ליבאי דוד	גרנות נעמי ויוסי	אילין שרה
רהב רני והילה	לנדאו ליאורה ואלי	דנקנר אורלי ונוחי	אלאלוף שרה
רובין ציפי ופנחס	לנדסברג דיתי ואלכס	הורביץ דליה	אלאלוף אילנה וג'קי
רוזנברג ריקי	לסט רותי וגבי	הירש תמי	אלחנני איטה
ריס איטה	מטלון מוריאל וענת	הראל אביקם ואורה	אלקון עידית
רפפורט עירית	מיומן מרים	המבורגר יאיר ואילנה	אלרואי חונית
שוסטר דליה	מיתר עפרה ואלי אפשטיין	יולנר חגית	שלמה אליהו
שטראוס בן דהור רעיה	מלמד אלדד ודליה	זמיר רינה ויצחק	אקורשטיין סטפני וגורא
שילסל ציפי	מנדלוביץ ניר	זרניצקי אורה ויוסי	ארליך גל ומישל
שפיגלר רותי	נתנאל נעמי ועוזי	זיידנברג אמנון	ארליך מירה וגורא
שקד שושנה וישעיהו	סגול טובה וסמי	חיימוביץ רונית	ארקין דוריס ומורי
שקד חיה	סטיבה אורה ואיתן	חכמי קנפר ניצה	בארינבוים צביקה ונטלי
רות לבהר שרון	סמית רלי	חכמי יוסף דוד	בלומנטל נעמי
	סדן שמחה	חנן אריה ופטיה	בנק לאומי
	עומר טל	טייק עירונה	בנק הפועלים
	עופר רותי	טייק יהודית ודר' הנרי	בהר יוסי ועירית
	פרדמן ליאורה ומיכאל	טלר גדעון	בר ריבה וצבי

על פי הרומן של ויקטור הוגו | מאת אלן בובליל וקלוד מישל שנברג
בימוי: משה קפטן

עלובי החיים

התיאטרון הלאומי הבימה מציג עונה של תיאטרון איכותי, עשיר וסוחף

אויטה המחזמר

מאת טים רייס ואנדרו לוייד וובר
בימוי: משה קפטן

יהוא

מאת גלעד עברון
בימוי: אילן רונן

משפחה עליזה

מאת רון קלארק וסם בובריק
בימוי: נתן דטנר

נעצר בחצות

מאת מארק הייזרסט
בימוי: משה קפטן

הבן הטוב

מאת שי גולדן
בימוי: איציק ויינגרטן

גברתי הנאוה

מחזה ופזמונים אלן ג'יי לרנר
מוסיקה: פרדריק לאו
בימוי: משה קפטן

הקמצן

מאת מולייר
בימוי: אילן רונן

ז'קו

מאת אילן חצור
בימוי: איציק ויינגרטן

פתאום הגיע סתיו

מאת אריק קובל
בימוי: איציק ויינגרטן

הכיתה שלנו

מאת טדיאוש סלובודז'אנק
בימוי: חנן שניר
בשיתוף התיאטרון הקאמרי

בוסתן ספרדי

מאת יצחק נבון | בימוי: צדי צרפתי

הצמה של אבא

מאת רמי דנון ואמנון לוי
בימוי: רוני פינקוביץ'

לבד בברלין

עפ"י ספרו של האנס פאלאדה
מאת שחר פנקס | בימוי: אילן רונן

סיפור פשוט

עפ"י ש"י עגנון
מאת שחר פנקס | בימוי: שיר גולדברג

קורילונס

מאת ויליאם שייקספיר
בימוי: עירד רובינשטיין

פליישר

מאת יגאל אבן אור
בימוי: משה קפטן

אשה בורחת מבשורה

עפ"י ספרו של דויד גרוסמן
מאת חנן שניר ובבימויו

מה עושים עם ג'ני?

מאת ד.ר. ויילד
בימוי: הלל מיטלפונקט

יחסים מסוכנים

מאת כריסטופר המפטון
בימוי: אילן רונן

התרסקות

מאת יהושע סובול

סיפור אהבה בשלושה פרקים

מאת הרווי פירשטיין
בימוי: נתן דטנר

שייקספיר מאוהב

מאת מארק נורמן ותום סטופרד
עיבוד לבמה: לי הול
בימוי: אילן רונן

שלוש אחיות

מאת צ'קוב
בימוי: חנן שניר
בשיתוף התיאטרון הקאמרי

1984

מאת רוברט אייק ודאנקן מקמילן
בימוי: עירד רובינשטיין

עקומים

מאת מרטין שרמן
בימוי: משה קפטן

אין לך Cal?
חבל...

מה שטוב בקיבוץ

ללקוחות Cal מגיע רק טוב

חדש!

תשלום והטבות במסעדות ישירות מהנייד

■ חיפוש מסעדות ■ הזמנת מקום ■ ניווט ■ הטבות קבועות ומשתנות

הורידו עכשיו את אפליקציית ארנק Cal4U

כל מה שטוב בשבילי, עכשיו גם בנייד

פירוט עסקות
וחיובים

ניהול
המסמכים
שלי

לקיחת הלואה

מומלץ

הטבות בארץ
ובח"ל

חדש

תשלום והטבות
במסעדות

חפשו אותנו ב -

בכפוף לתקנון Cal4U

אחוזת פולג

סיעודי, הדור הבא - בקרוב.

Nimrod 052-4900620

צוות אחוזת פולג מזמין אתכם להחלים לאחר ניתוח או אישפוז באווירה כפרית רגועה ובתנאים מושלמים למנוחה והתאוששות

לפרטים נוספים התקשרו אלינו:
1-800-33-33-70

אחוזת פולג, קיבוץ תל יצחק

אחוזת רובינשטיין
רשת חידור המסגרת הפרטית המובילה בישראל

a-rubi.co.il